

FLYGVAPEN

FRIVILLIGA

FLYGVAPENFRIVILLIGAS MEDLEMSTIDNING

Nr 3 - December 2015

**Flygvapenchefens hälsning
FVRF på Tolkskolan**

Instruktörer minnestränas

Höstens kurser

Stöd vid flyktingmottagning

Neuron flög över Vidsel

Hans Hansson har ordet

Året går mot sitt slut och vi i Flygvapenfrivilliga kan se tillbaka på ett händelserikt år. Alla ni medlemmar ute i föreningen kan vara stolta av vad vi tillsammans har åstadkommit.

Vi har fortsatt att bedriva bra utbildning. Vår ungdomsutbildning är efterfrågad runt om i landet och vi måste tyvärr tacka nej till en del ungdomar då vi inte har platser till alla på våra sommar- och vinterkurser. Jag har själv haft förmånen av att besöka en av fem sommarkurser som genomfördes med duktiga instruktörer och väldigt positiva ungdomar.

Ungdomsverksamheten är ett av våra kärnområden som vi skall värna om. Några av våra engagerade ungdomar har också haft möjligheten att delta i det internationella ungdomsutbytet som FVRF bedriver.

En annan viktig uppgift som vi löst på ett bra sätt är vårt huvudmannaskap Instruktörstjänst för alla frivilliga försvarsfrivilligorganisationer. Kvittot på att vi gör ett bra jobb är Försvarsmaktens ökade intresse att använda våra utbildade instruktörer.

Det finns ett ökat önskemål från statsmakternas sida att vi som frivilligorganisation skall vara aktiva och hjälpa till med bland annat upplysning om totalförsvaret. Folkförankring av svensk försvars- och säkerhetspolitik uppnås i första hand genom delaktighet och engagemang

bland befolkningen. Här har vi alla en stor möjlighet att hjälpa till.

Riksförbundsstyrelsen har jobbat vidare med FVRF framtidsvision. En första remiss har nu gått ut till regionerna för att behandlas av regionstyrelserna. Tyck till om hur ni vill att FVRF skall utvecklas i framtiden.

Ditt frivilliga engagemang eller ditt stöd för frivillig försvarsverksamhet är viktigt och behövs för att Flygvapenfrivilliga skall kunna bidra till att stärka Sveriges krisberedskap i en oförutsägbart omvärldsmiljö.

Vi behöver all hjälp att rekrytera fler intresserade till FVRF. Jag uppmanar alla att vara goda ambassadörer för vår verksamhet bland vänner, bekanta eller på andra ställen i samhället.

Oavsett om du är vuxen eller ungdom så behövs din medverkan, ditt engagemang och ditt stöd i FVRF!

Jag vill avsluta med att tacka för alla goda insatser som gjorts under året. Jag ser med tillförsikt fram emot 2016 års verksamhet.

Till sist önskar jag alla en
GOD jul och ett GOTT NYTT ÅR

Med vänlig hälsning

Ordförande i Flygvapenfrivilligas
Riksförbundsstyrelse

Box 5435, 114 84 Stockholm

Besöksadress:

Östhammarsgatan 70
Tel vx: 08-514 390 00
Fax: 08-514 392 89

Ansvarig utgivare:

Ossi Koukkula - Tel. 08-514 392 86
ossi.koukkula@fvrf.se

Utbildningsfrågor:

Jan Otterström - Tel. 08-514 392 90
jan.otterstrom@fvrf.se

Lars Pettersson - Tel. 070-58 000 59
lars.pettersson@fvrf.se

Tord Wallin - tel. 08-514 392 96
tord.wallin@fvrf.se

Ekonomi:

Mariana Lindström - Tel. 08-514 392 85
mariana.lindstrom@fvrf.se

Redaktör/Grafisk formgivning:

Sven-Owe Andersson
svenowe.andersson@bredband.net

*Foton, utan uppgift om fotograf,
är tagna av FVRF.*

*Citera gärna tidningen men ange
alltid källan*

*För insänt material ansvaras ej.
Vi förbehåller oss rätten att redigera
och förkorta artiklar för att passa
format och spara plats*

Tryckt på Ljungbergs Tryckeri, Klippan

Generalsekreteraren har ordet

Utbildning av utbildare

Ett intensivt verksamhets- och utbildningsår för FVRF är snart avslutat. Drygt 600 elever, vuxna och ungdomar från FVRF och övriga frivilliga försvarsorganisationer, har slutfört utbildningar som FVRF centralt har ansvarat för. Omräknat i antal utbildningsdagar så blev det cirka 6 200 dagar med elever. Därutöver tillkommer all den ungdomsutbildning och vuxenverksamhet som genomförts ute på regionerna. En mycket bra och imponerande utbildningsinsats genomförd av en frivillig försvarsorganisation av FVRF storlek. Kurserfarenheterna visar även att de allra flesta utbildningarna genomförts på ett mycket bra sätt och att det varit välmotiverade vuxna och ungdomar som slutfört utbildningarna.

En grundförutsättning för att genomföra bra utbildningsverksamhet är att ha tillgång till väl utbildade och erfarna kurschefer och instruktörer. Det har vi i FVRF. Men vi behöver betydligt flera nya instruktörer och vi måste kontinuerligt vidareutbilda och uppdatera våra aktiva kurschefer och instruktörer. Detta är helt nödvändigt för att svara upp mot framtidens behov av utbildning till de frivilliga försvarsorganisationerna samt att fortsatt kunna tillhandahålla en modern, attraktiv och verksamhetssäker fri-

villig utbildning. Riksförbundsstyrelsen har därför beslutat om att genomföra vidareutbildning av FVRF egna instruktörer, så kallad Instruktörs Kurs Uppdatering (IK U). Det första utbildningstillfället är genomfört med bra resultat och vi avser genomföra ytterligare några utbildningar under nästa år. Du som fortsatt vill vara en aktiv instruktör i FVRF bör se till att du kommer med på någon av dessa utbildningar.

Mycket glädjande är det stora antalet ungdomar som valt att fortsätta i regionernas terminsbundna ungdomsverksamhet efter sommarens ungdomskurser. Detta är ett tydligt bevis på bra genomförd utbildningsverksamhet. En stor eloge till alla som medverkat i årets sommarkurser. Lite smolk i bägaren är att vi av HKV till nästa års sommar- och vinterkurser fått begränsningar i tilldelade ekonomiska medel för genomförandet av kurserna. Under 2016 är därför sommarkurserna prioriterade.

Stöd till Migrationsverket vid flyktmottagningen främst i Ljungbyhed, genomförande av kombattantutbildning av civil personal för enheter i Försvarsmakten och deltagande som figuranter vid FMUndsäkC övning i Uppsala är delvis helt nya verksamheter som FVRF medlemmar varit

engagerade i under 2015. Medlemmarna har härvid gjort mycket goda insatser. Kansliet för nu dialoger om fortsättningar under 2016.

Avslutningsvis kan konstateras att vad gäller framtidens befattningar för frivilliga i Flygvapnets krigsorganisation så har detta ännu inte landat i något beslut från Försvarsmakten.

Bäste läsare. Jag ser fram emot att under nästa år få delge dig spännande och läsvärda artiklar och reportage från FVRF verksamhet och övrigt intressant och oförutsett som sker inom försvars- och säkerhetspolitiken. Säkerställ att du får din medlemstidning även under 2016.

Jag önskar alla läsare en riktigt

God Jul
och ett
Gott Nytt år

Ossi Koukkula
Generalsekreterare
Tipsa redaktionen på info@fvrf.se

Frivilliga försvarsorganisationernas Instruktörer på konferens

Helgen den 3-4 oktober genomfördes den årliga Instruktörskonferensen med Flygvapenfrivilliga som kursansvarig. Konferensen har under mer än 15 år varit ett återkommande inslag i kursverksamheten för de frivilliga försvarsorganisationernas instruktörer och är sedan flera år tillbaka förlagd på Hemvärnets Stridsskola, HvSS, i Vällinge.

Under utbildningshelgen deltog ca 45 instruktörer från 8 frivilliga försvarsorganisationer. Frågan är, när kommer samtliga frivilliga försvarsorganisationer att vara med?

Efter att GS Flygvapenfrivilliga, Ossi Koukkula, hälsat deltagarna välkomna tog Janne Otterström FVRF över och drog upp riktlinjerna för helgens verksamhet. Kn Thomas Hillemar representerade C HvSS och hade en kort information om skolans verksamhet.

Tema och inriktning under helgen var instruktörstjänst, ämnen som pedagogik och ledarskap kommer alltid upp till diskussion, så även denna helg. Först ut att prata pedagogik och minnesträning var Mattias Ribbing, känd författare och minneslärare med massor av mästerskap inom grenen "Minne" d.v.s. komma ihåg texter, siffror mm och då kopp-

lat till bilder och under tidspress. Mattias upptakt denna morgon var att låta dagens tidning vandra runt bland deltagarna. När Mattias fått ett sidnummer redogjorde han för vad som stod på sidan till deltagarnas förvåning och uppskattning. Efter denna inledning fortsatte Mattias att trollbinda åhörarna. Mattias avslutade förmiddagen genom att utbilda

Mattias Ribbing i en pedagogisk posé

Stefan Hallén informerar om arbetet på HKV Frivilligavdelning

Kn Thomas Hillemar informerar om HvSS

Barbro Isaksson informerar om Svenska Lottakåren

Försvarsutbildarnas representant, Claes-Åke Henriksson

Hans Klingvall från HKV/Prod Utb går igenom om och hur rekrytering kan genomföras

Greta Sköld från Brukshundsklubben beskriver deras verksamhet

Deltagarna informeras av Janne Otterström, ordf AG/Instruktör

Lars-Åke Thidevall från Insatsingenjörerna

och träna deltagarna i minnesträning. Deltagarna var överens om att minnesträning i högsta grad är en tillgång inom instruktörstjänsten, för såväl lärare som elev.

Chefen PROD FRIV, Stefan Hallen inledde eftermiddagen och informerade om vad som är på gång på såväl kort- som lång sikt samt svarade på frågor från intresserade deltagare.

Mj Mikael Burstedt, chef Flygvapnets frivilligavdelning, hade en timslång och givande genomgång om hur FM stödjer frivillig försvarsverksamhet. Mikael redogjorde också för det ansvar som ställs på våra kurschefer och frivilliga försvarsorganisationer när de bedriver verksamhet inom Försvarsmakten.

De deltagande frivilliga försvarsorganisationerna beskrev sin speciella verksamhet med instruktörsverksamheten i centrum. Föredragningarna var givande och pedagogiskt

upplagda. Intressant information och många frågor och tankar kom fram under lördagens sista pass.

Söndagen startade upp med alla elever på plats, pigga och vakna för ännu en dag i instruktörstjänstens tecken. Morgonens första pass innehöll en information från AG/Instruktör, där ordf Jan Otterström och Thomas Nylin beskrev arbetsläget, vad som är gjort, vad som är på gång och vad som vi förväntar oss beslut på. Vi fick också en grundlig genomgång om de olika instruktörskurserna som finns att välja på, såväl grundutbildning som de olika fortsättningskurserna. Genomgången av frivilliga försvarsorganisationers gemensamma instruktörsutbildning genererade många frågor och bra diskussioner.

Förmiddagen avslutades med att Hans Klingvall, HKV PROD UTB informerade om rekrytering, reserv-

officersutbildning Military Weekend, MW samt om nyheter inom den nya grundutbildningen, GU/Ny, som nu kommer att ersätta GMU.

Helgen avslutades med att de olika frivilliga försvarsorganisationerna arbetade enskilt med instruktörsfrågor specifikt för just deras organisation. Efter detta sista pass avslutades helgen med ca 45 nöjda deltagare, troligtvis något bättre rustade i sitt arbete inom pedagogik och ledarskap. Flera av deltagarna framförde önskemål om att nästa års instruktörskonferens genomförs på samma plats och i stort med samma upplägg.

Slutligen, stort TACK till er alla, deltagare och föreläsare samt till Chefen HvSS för fint stöd denna helg!

Lars Pettersson/FVRF

Mats Helgesson ny Flygvapenchef

Den 1 oktober tillträdde Mats Helgesson som ny chef för Flygvapnet samtidigt befordrades han till Generalmajor. Helgesson har bland annat varit divisionschef på F 7, flottiljchef på F 17, tjänstgjort i Afghanistan och varit chef för insatsstabens utvecklingsavdelning på Högkvarteret. Sedan 2013 har han varit chef för test och evaluering (T&E) på Försvarets Materielverk, FMV.

Mats Helgesson är nu även Flygvapenfrivilligas kontaktperson i HKV.

Flygvapenchefen har sänt följande hälsning till Flygvapenfrivilligas medlemmar.

”Flygvapenfrivilliga

Det känns mycket bra att kunna förmedla en julhälsning till er på detta sätt.

För mig som nytillträdd Flygvapenchef känns det extra bra att veta att

vi har en välorganiserad och välfungerande frivilligverksamhet både för yngre och lite äldre frivilliga.

För mig är frivilligverksamheten viktig ur flera perspektiv. Ni är viktiga som utbildningsplattform, rekryteringsmotor och försvarsförankrare.

Ni gör helt enkelt ett viktigt jobb. Och ni gör det bra! Jag hoppas att jag under det kommande året får chansen att träffa en del av er under övningar eller andra aktiviteter.

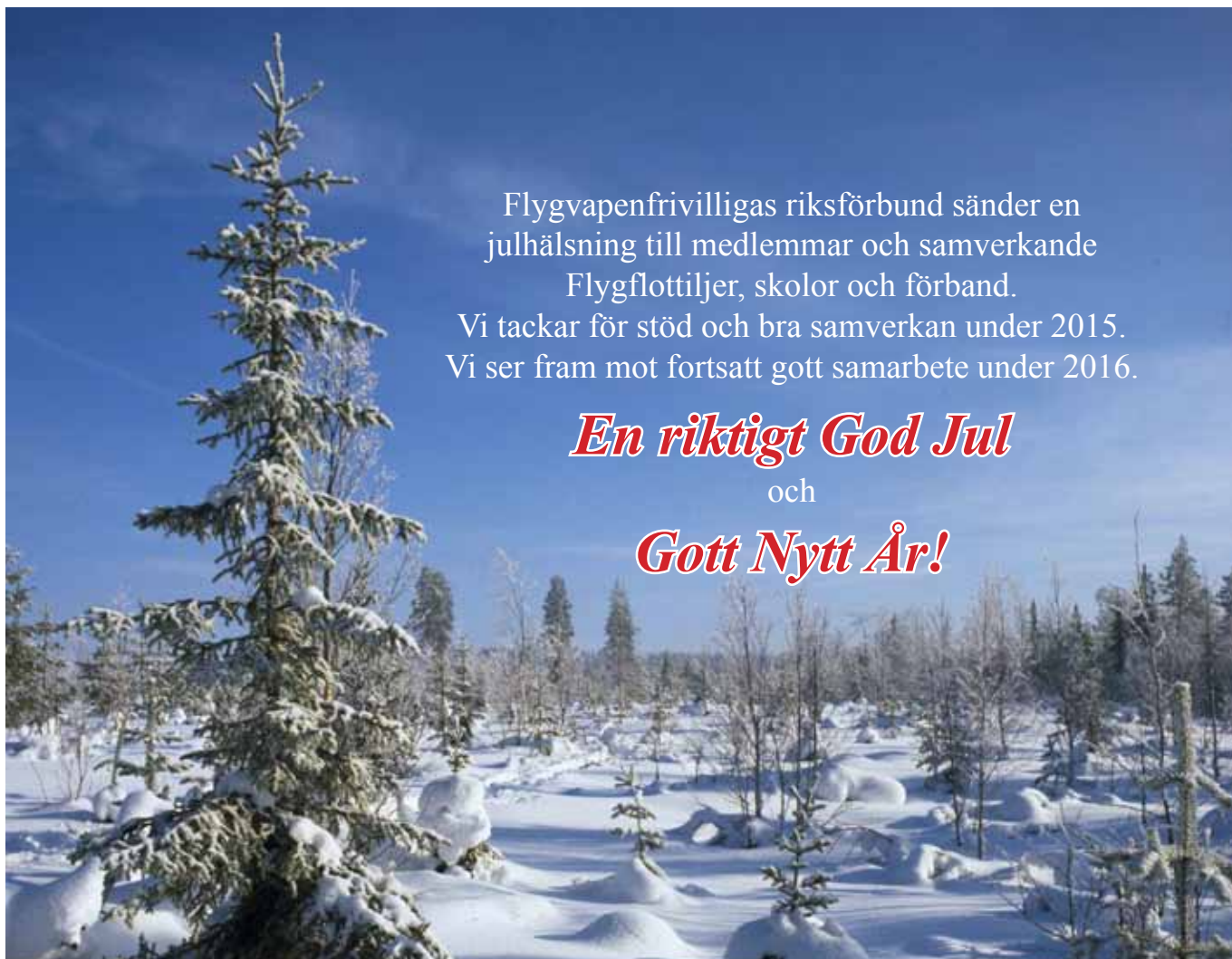
Jag önskar er alla en riktigt

God Jul

och ett riktigt

Gott Nytt År!

*Mats Helgesson
Generalmajor, Flygvapenchef”*

Flygvapenfrivilligas riksförbund sänder en julhälsning till medlemmar och samverkande Flygflottiljer, skolor och förband. Vi tackar för stöd och bra samverkan under 2015. Vi ser fram mot fortsatt gott samarbete under 2016.

En riktigt God Jul

och

Gott Nytt År!

Ungdomsutbildningen som fick ett lyft, flygtur med C 130

Eleverna lyssnar uppmärksamt på flygchefens genomgång

Helgen v 48 arrangerade Flygvapenregion Mitt en större utbildningshelg. En av kurserna denna helg var fortsättningskursen som fick en upplevelse utöver det vanliga. När kursen samlades på lördagsmorgonen väntade fotmarsch ner mot air-side där en C-130 Herkules strax landade. Fulla av förväntan fick sedan eleverna tillsammans med eleverna ur Lk stiga ombord och sätta sig tillrätta. Med applicerade hörselskydd på eleverna lyfte sedan flyget mot Malmslätt.

Efter en flygresor på 45 minuter landade vi i Linköping för vidare transport till Helikopterflottiljen. Här möttes vi av befäl ur flottiljen som på två tåter visade oss både helikopter 15 och helikopter 16, den senare känd som Black Hawk. Båda våra guider var erfarna piloter, de hade mycket att berätta om, både helikoptrarna och om utbildningsvägen till helikopterföraryrket ser ut.

Innan vi åter ilastade flygplanet fick kurserna olika genomgångar av så-

väl tekniker som lastmästare och piloter om hur yrket som personal i transportflygtjänst ser ut och hur man når dit.

Efter dessa intensiva pass flög vi tillbaka till LSS i Uppsala för fortsatt verksamhet som på kvällen avslutades med ett, för alla kurserna, gemensamt och uppskattat julbord.

Jag vill här uttrycka mitt tack till Lt Rasch som lagt ner mycket kraft och energi för att besöket på Helikopterflottiljen skulle bli en minnesvärd dag för eleverna.

*Kn Patrik Björnström/Kurschef
Foto: Jesper Rasch*

Förväntansfulla elever i lastrummet på C-130 Herkules

HvUnd-helgen i Östersund

Vi är två tjejer som spenderade vårt sommarlov på en sommarkurs hos Flygvapenfrivilliga i Uppsala. Efter detta valde vi att fortsätta inom verksamheten i Fortsättningskursen. Det kan ha varit ett av de bästa beslut vi någonsin tagit.

När vi först fick mail om kurshelgen i Östersund, förväntade vi oss en kurs som skulle vara lika de andra vi varit på. Men det blev något som överträffade våra förväntningar.

Inryckningen skedde och startade upp med information om program, utbildning om klädsel i kyla för att slippa förfrysningsskador, lite mer allmänt om förfrysningsskador och hur man undviker och - om de uppstår - behandlar dem. Den här helgen skulle särskilt informera och handla om Hemvärnets Underrättelsetjänst samt innehålla lite prova-på-övningar.

Förläggning

Sedan var det dags att åka ut i fält och börja bygga o-platser och puppa-förläggningar, där vi skulle spendera natten.

Minus 13 grader och blåst gjorde att kylan snabbt började tränga sig in genom våra kläder. Känslan när vi fick reda på att vi skulle sova ute var en utmaning, bland annat då vi under tiden vi byggde förläggningen och o-platsen frös rejält mycket. Med tanke på att vi var tämligen nya i "kronans kläder" var vi inte speciellt förberedda med anpassad klädsel för kylan.

Vi var många gånger på väg att ge upp, tanken lockade speciellt mycket när vi frös som mest och det kändes som vi knappt kunde röra på munnen då vi småpratade med varandra. Men natten och kylan skulle "bekämpas".

Natten.

Mörkret hade lagt sig över Frösön och nu visste vi vad som väntade. Vi var en aning nervösa för kylan, så då var tanken på att komma tillbaka till kasern dagen efter otroligt lockande. När alla var på plats började nattens spaning. De som inte spanade på och rapporterade verksamhet vid Åre/Östersunds flygplats försökte lägga sig och sova i de fyra pupporna som

fanns i förläggningen. Kylan trängde in genom alla våra kläder och man började frysa, men med gemenskapen vi har i vår grupp, var det inga problem att dela lite kroppsvärme, så vi låg alla i princip i en stor hög.

Sambandstjänst

Under hela helgen omfattade kursen även sambandstjänst och saker där omkring - så under spaning skulle självklart RA180 användas. Vid kl. 23.30 fick vi order om att förläggningen skulle brytas, aldrig har vi varit så glada för att packa ihop och åka tillbaka till kasern. När man var så inställd på att sova ute, blev det en väldig överraskning när man fick avbryta tjänsten.

Nu i efterhand är vi väldigt stolta över oss själva. Vi trodde ju inte vi skulle klara det. Men efter alla om och men gjorde vi det.

Vi vill tacka alla - instruktörer och kurskamrater - för en av de mest lärorika och roligaste kurserna vi varit på.

*Rebecca Åström och
Jasmine Lundqvist, FK-elever*

Bilden är tagen från en annan "kall" FVRF övning med ungdomar

FVRF-medlemmar på Tolkskolan

FMUndSäkC

(Artikeln är godkänd av FMUndSäkC)

Tolkskolan utbildar officerare i Försvarsmakten till samtalsledare.

I början av november genomfördes en slutövning i samtalsteknik för ett antal elever på Tolkskolan FM UndSäkC i Uppsala. Då det planerats för fler figuranter fick bland annat FVRF förmånen att bidra till slutövningen med ett antal olika fasta roller i flertalet parallella, tillämpade och sammanhängande samtalsövningar under två dagar.

Efter antagningsbesked följde ”konfiguration” av hjärnan med material från övningsledaren veckan innan avresa i form av rollkort, kartor, nationsfakta, händelseutveckling, förutsättning och läge. I tjänstgöringsansökan som figurant skulle det bifogas en kort presentation avseende dig själv och dina utbildningar samt yrkeserfarenheter som underlag för övningsledningen vid tilldelning av de olika befattningarna under övningen.

Dag ett startade kl. 0730 med en kort genomgång av scheman och tilldelning av kontor för samtalsövningarna, därefter tid för dukning och lämplig personlig rekvisita för de olika rollerna som t.ex. polis-, bataljons-, säkerhetschef etc.

Förutsättning och läge

Övningen utspelades i det fiktiva landet Rödland som varit i krig med

Preparatus supervivet - Förberedelser är alfa och omega.

Manu ad ferrum - Var beredd på allt.

Blåland under ett års tid. FN deltog med en fredsframtvängande styrka där en svensk bataljon ingick.

Figuranterollerna är olika lokala befattningshavare samt representanter för olika civila aktörer i området som kontaktats av svenska sambandsofficerare (eleverna) ur den svenska bataljonen. Alla parter vill ha information, men alla vill inte alltid lämna ifrån sig information - av olika anledningar.

Kl.1030 började de första av de sammanhängande samtalen på engelska i max 60 minuter som avlöste varandra. Dag två kl.1500 genomfördes det femte och sista av samtalen under slutövningen.

Tiden upplevdes och användes förmodligen olika beroende på uppgift och erfarenhet, men för eleverna var det fullt upp hela tiden. Möten skulle förberedas, genomföras framgångsrikt, dokumenteras, analyseras och framförallt tolkas ur ett helhetsperspektiv från de olika samverkansparternas uppgiftslämnande över tiden.

Rätt uppfattad information i rätt tid är vitalt för att bibehålla initiativet och leda processerna.

Som du frågar får du svar.

Som figurant och samverkansmotpart reagerar du på samtalsledarens kommunikativa reper-toar och förmåga, t.ex. bemötande, attityd, engagemang och samarbetsvilja.

Även om du tilldelats en roll som ”vil-lig motpart” för att din rollkaraktär kan ”tjäna” på ett samarbete, är det

samtalsledarens kommunikation som skapar förutsättningarna för informationsutbytet. Uteblivna följdfrågor, otålighet och andra dissonanser blir friktioner.

Kort utvärdering av samtalsledarens genomförande gjordes direkt med läraren efter att elevparet utgått. En slags halvtidsavstämning genomfördes första kvällen för beslut om utveckling av scenario med tillskott av ny information att fördela bland olika roller för utvecklande stegring av den tillämpade övningen.

När övningen formellt avslutats dag två, följt av ett stort tack från övningsledningen halv sju på kvällen, fick alla möta alla rollavaktiverade för ett kortare mingel med återkoppling till varandras genomförande.

Som figurant i slutövningen och instruktör i Flygvapenfrivilliga vill jag avsluta med ett stort tack för privilegiet att få delta och bidra i en lika stimulerande som intressant övning i kommunikation. Stort tack också till samtalsledarna och övningsledningen för inlevelse, engagemang samt en väl genomförd övning.

*Torbjörn Holm
C 791.Bat Redland National Army*

Neuron flög över Vidsel

*Neuron och Gripen E i luften ovanför Vidsel
Foto: Pia Ericson, FMV*

I september genomförde FMV, Saab och Dassault provflygningar med den obemannade flygfarkosten Neuron. Det gjordes vid FMV:s provplats i Vidsel. – Syftet var dels att testa hur bra våra skarpa flyg- och markbaserade system ser Neuron, dels att se om Neuron verkligen är så bra som fransmännen säger, säger Anna Ljunggren, FMV Gripen biträdande projektledare för Neuron.

Neuron är en beväpnad, obemannad flygfarkost med mycket låg signatur som gör att den inte syns med radar eller IR-sensorer. Den finns i ett enda exemplar, en så kallad demonstrator. – Neuron är ett helt nytt flygsystem, som är unikt i Europa, säger Anders Fredlund, FMV Gripen, projektledare för Neuron.

Utvecklingen av Neuron leds av DGA, Frankrikes motsvarighet till FMV, i samarbete med Sverige, Italien, Spanien, Grekland och Schweiz. DGA:s underleverantör Dassault bygger och utvecklar farkosten med hjälp av underleverantörer i respektive land. I Sverige är

det Saab, som bland annat gör Main Frame och avionik i Neuron.

– Neuron kom till i en tid när man ännu inte bestämt sig för att anskaffa Gripen E. Att delta i Neuron var ett sätt för Sverige att vidmakthålla och vidareutveckla Gripenprogrammet, säger Anders Fredlund.

Elva provflygningar

Vid FMV:s provplats i Vidsel genomfördes i september totalt elva provflygningar med Neuron, varav åtta pass var åt Sverige.

– Både Gripen C/D, Gripen E och ASC 890 har verifierat upptäcktsprestanda, det vill säga på vilket avstånd de såg Neuron. Vi testade ock-

så ett markbaserat system, UndE23. Hur bra det egentligen gick, det är hemligt, säger Anna Ljunggren.

Totalförsvarets forskningsinstitut, FOI, och Saab genomförde också prov med markbaserade mätsystem, både radar och IR.

– Saab gjorde även egna prov med en ny radar för Gripen C/D, som är en utvecklingsmodell av dagens radar, säger Anders Fredlund.

Under proven tittade man också på hur väl Neuron uppfyller ställda krav.

– Vi testade i befintlig miljö om den uppnår de övergripande kraven.

*Anna och Anders framför Neuron
Foto: Niclas Gustafsson, Artistic.*

*Dessutom hade man tur med vädret.
Foto: Tina Skiöld, Vidsel testrange*

Det kan till exempel handla om att i en viss vinkel ska den ha så här stor radarmålarea, i en annan ska den synas så här lite inom IR-området, säger Anders Fredlund.

Dessutom gjorde man en bomfällningskampanj med tre pass. De passen var till för att stänga kontraktsskrav åt alla deltagarländerna. En så kallad inert bomb, mer eller mindre en betongklump, fälldes.

Mycket låg signatur

Två av de viktigaste kraven på Neuron är att den ska ha mycket låg signatur, så kallad smygteknik, så att den inte syns på radar eller med IR-sensorer. Den ska dessutom vara obemannad.

Ett exempel på det unika med Neuron är att den flyger helt autonomt.

– Det finns ingen joystick utan den flyger helt själv, säger Anders Fredlund.

Rutten programmeras i förväg och under färd styrs Neuron med ett tangentbord.

– Man trycker ett kommando och enter, sedan flyger den själv tills nästa gång man trycker enter, säger Anna Ljunggren, FMV Gripen, biträdande projektledare för Neuron.

Neuron har också en snabbknapp som lägger den i vänteläge, där den flyger själv tills ny order ges.

Både Anna och Anders är imponerade av hur bra Neuron flyger.

– Den är exakt där man säger att den ska vara vid en viss tidpunkt. Den flyger perfekt och landar väldigt mjukt, säger Anna Ljunggren.

Provkampanjer

Totalt har 123 flygpass gjorts med Neuron i fyra olika provkampanjer. De flesta, 100 stycken, i Frankrike, där man till största delen gjort grundläggande prov och flygprov. Frankrike, Italien och Sverige har också genomfört var sin egen provkampanj för att testa om de egna flyg- och markbaserade systemen kan se Neuron. I Vidsel genomfördes i september i år åtta provpass för svensk räkning och tre bomfällningspass för hela gruppens räkning

Slutrapport i mars

FMV Test & Evaluering Luft i Lin-

köping ansvarade för att planera proven och för mätinsamling av data under proven. FMV provplats i Vidsel ansvarade för verksamheten vid flygplatsen och för säkerhetsorganisationen.

– Fransmännen var väldigt imponerade av hur smidigt allt fungerade, säger Anders Fredlund.

Dessutom hade man tur med vädret.

– Det var sol hela tiden, vilket var bra eftersom Neuron inte kan lyfta eller landa om det är blött på marken, fransmännen tycker nämligen att banan är väl kort i Vidsel, säger Anna Ljunggren.

Resultatet från provkampanjen ska nu sammanställas.

– Kampanjen gick oerhört bra, men vi vet ännu inte om Neuron eller våra egna sensorer uppfyller kraven. Det får vi se i mars när slutrapporten kommer, säger Anna Ljunggren.

Neuron över medelhavet - Foto: DGA

Flyktingmottagning på f.d. Kungl. Krigsflygskolan, F 5

Under tre dagar i slutet på oktober fick jag möjligheten att som frivillig jobba på flyktingmottagningen i Ljungbyhed. Det gav möjlighet att få inblick i en insats från de frivilliga försvarsorganisationerna som är utanför för de traditionella uppgifterna att rekrytera, utbilda och bedriva försvarsupplysning. Insatsen från frivilligorganisationerna var nödvändig och efterfrågad speciellt under den tid som Migrationsverket (MIV) behövde för att förstärka de egna resurserna. Enligt platschefen Klas Ohlsson har insatserna från de frivilliga varit helt avgörande.

Förläggningen i Ljungbyhed tar emot flyktingar från många olika länder Syrien, Irak, Afghanistan, Nigeria m.fl. Närmaste kommer de från Migrationsverket i Malmö där de skulle ha registrerats vilket inte fungerar alltid. De skall vistas i Ljungbyhed i avvaktan på transport till en ankomstkommun som de antingen väljer eller blir anvisade. Osäkerheten och avsaknaden av egen kontroll över situationen genererar massor med frågor som ingen kan svara på. I princip är alla rum, värnplikts- och elevförläggningar och baracker fyllda. Mellan 800 och 1000 flyktingar. Med reservplatser i idrottshallarna och andra utrymmen

Anders Troedson, FVRF, som frivillig på flyktingförläggningen i Ljungbyhed

skall det finnas plats till 1200, men då blir det utan sängar. Stressnivån stiger när fler bussar ankommer än lämnar. De skall stanna i Ljungbyhed 3-5 dagar, men det finns några som varit här i 20 dagar. Planerna stämmer inte med verkligheten, tillämpad "undan för undan" planering i ständig förändring. Bemanningen på förläggningen varierar något men överlag har där varit ca fyra handläggare från MIV och lika många frivilliga varje dygn.

Uppgifterna bestod av allt från handräkningsuppgifter (bära sängar och

madrasser) till att försöka möta flyktingarnas behov av kontakt och mera materiella behov (hostmedicin, huvudvärkstabletter, blöjor, kläder, hygienartiklar m.m.) en hel del transporter (akuten, vårdcentral, apotek). Inventering av beläggning och lediga sängar var en ständigt återkommande aktivitet. Ingenjörer, läkare och andra akademiker hade lättare att ta kontakt men viljan att hjälpa varandra när språkkunskaperna inte räcker till är stor. Sammanhållningen i familjer eller grupper som man flytt tillsammans med är stor och kan sätta humöret på prov när det inte går att ordna att bo ihop eller vidaretransporter splittrar grupper.

Jag fick en möjlighet att se en del av verkligheten som diskuteras flitigt i sociala medier och kan konstatera att desinformation och ryktesspridning har fått bättre verktyg nu än någonsin tidigare. Den prövning som flera orter och landet nu utsätts för är också en beredskapskontroll av vår värdegrund. Jag är stolt över Försvarsmaktens och de frivilliga försvarsorganisationernas tydliga ställningstagande.

*Anders Troedson
Ledamot av Flygvapenfrivilligas
Riksförbundsstyrelse*

FVRF utbildningar år 2016

På sista sidan i tidningen kan du se nästa års utbildningar som FVRF ansvarar för.

På vår hemsida under Utbildning/Kurskatalog kan du även se kursplaner mm.

Du kan också på www.frivilligutbildning.se läsa om alla kurser som genomförs av, och är avsedda för medlemmar inom frivillig försvarsorganisation.

*Lars Pettersson
Utbavd/FVRF*

Nyutexaminerade Kurschefer

Tack vare ännu ett lyckat samarbete mellan FRVF och LSS har nu höstens Kurschefskurs genomförts på LSS Halmstad i slutet av oktober. Deltagarna på kursen, tillhörande bl.a Svenska pistolskytteförbundet (SPSF), Lottorna (SLK), Frivilliga radioorganisationen (FRO) och Försvarets personaltjänstförbund (FPF) representerade, som vanligt, en bredd avseende organisationstillhörighet på frivilligsidan.

Kursen inleddes på lördagen med sedvanlig välkomsthälsning av majorerna Kriborg, Alfredsson och Engström.

Kursstarten gav snabbt vägledning om syfte och målsättning med fokus på värdegrundssamtal och reflektion utifrån givna kurschefskontext.

Därefter har en serie föreläsningar i för kurschef centrala ämnen såsom verksamhetssäkerhet, riskanalys, marknadsföringsfrågor, kurschefsorder pedagogiska grunder och budgetorientering utifrån verksamhetsprocessen presenterats. Kursen erbjöd även en orientering i det nyligen implementerade NBL-systemet (Nätbaserat lärande), presenterat av Anders Troedsson.

Dialogprocessen mellan Frivilligorganisation och utbildningsgrupp, relaterat till verksamhetsuppdraget, VU, (även för den erfarna kurschefen inte helt lättförståelig process) förklarades på ett föredömligt sätt av mj Ulf Hammarlund.

– Ett intressant perspektiv, noterar Camilla Ekenberg från SLK, det skapar onekligen större förståelse för de långa planeringstiderna.

Bo Alfredsson och Jan-Erik Engström arbetade strukturerat och me-

Tre av eleverna under grupparbete med att planera sina egna kurser

todiskt igenom centrala idéer av vikt för blivande kurschefer och gav under kursen ett flertal hänvisningar till såväl omfattande litteratur och en gedigen arbetslivserfarenhet.

– Fantastiskt trevligt med den erfarenheten, kopplat till ett aktivt arbetande med värdegrunden, kommenterar Maria Nilsson från FPF.

Eleverna, samtliga med god och lång erfarenhet av instruktörsrollen, har nu tagit steget vidare mot att axla manteln som kurschefer.

Kursfoto på Kurschefskursen med kursledning

– Det är oerhört viktigt att det finns en god försörjning av bra kurschefer, kommenterar 1:e Serg Lars-Erik Hallinder. Utbildningen rekommenderas varmt för de lite mer erfarna instruktörskollegorna i våra organisationer. Löjtnant Boman från SPSF nickar instämmande.

Det är ett glatt och nöjt gäng nyutexaminerade kurschefer som med spänstiga steg tågar nerför backen mot Konvaljmässen denna oktoberafton. Middagen var alldeles utmärkt och samkvämet var avslappnat och trevligt.

Endast en dag kvar som huvudsakligen ägnas åt reflektioner och återställande av lokaler, fordon och materiel.

*Anders Krüger,
elev kurschefskursen*

FVRF deltog med figuranter när förhørsledare examinerades

(Artikeln är godkänd av FMUndSäkC)

Han andades tungt. Allt gick åt helvete. Flera dagars planering och noggranna förberedelser kommer inte leda någonstans alls – varken kraftverket, radiomasten eller vindkraftsparken kommer att sprängas. Hans planer gick till spillo i samma ögonblick som inbrytningsstyrkan stormade stugan där han och hans grupp gömde sig. Inbrytningen gick blixtnabbt och nu, i väntan på transport, satt han (precis som alla hans kamrater) med knutna händer och en säck på huvudet under den kalla och vackra natthimlen.

Under veckan 547 genomförde FMUndSäkC slutövning med förhørspersonal. För att kunna genomföra övningen behövdes 9 deltagare från FVRF som skulle tjänstgöra som

figuranter och B-styrka. Ungefär en vecka innan inryckning fick de antagna FVRF medlemmar var sitt mail med bifogade rollkort, bakgrund till konflikten i det scenario övningen utspelas i samt säkerhetsbestämmelser.

Spelet påbörjades vid inryckningen, i denna stund blev jag och en till upphämtade vid järnvägsstationen. Vid det bestämda klockslaget rullade en bil in på parkeringen. Ut ur bilen klev en maskerad man med rånarluva. När vederbörande säkerställde vilka vi var vinkade han fram ett annat fordon som körde oss till en plats där vi hållit hus under några dagar.

Samma dag fick man order att genomföra rekognosering av flera ob-

jekt och påbörja förberedelse för sprängning och sabotage av dessa. Under flera dagar fick jag och min grupp åka runt omkring i trakterna och leta efter framrycknings- och tillbakaryckningsvägar, inbrytningspunkter, upphämtningsplatser m.m. Utöver detta fick vi även några andra uppdrag som dock inte blev av. Efter några dagar fick vi veta att vår plats blivit röjd och vi blev tvungna att flytta till ett annat gömställe. Där, natten mot lördag, exakt några timmar innan det första planerade attentatet skulle äga rum blev vi tillfångatagna av en inbrytningsstyrka (den övade FMUndSäkC personalen). Samtliga gripna transporterades till en bas och blev där placerade i celler. Resten av övningen, en och halv dag, tillbringade jag antingen i min

Tre av FVRF deltagare med en ytterst märklig utrustning, men för övningen helt rätt

Förhör med kartangivelser, var det här fi hade grupperat?

cell liggande på en madrass eller i förhørsrummet mellan vilka jag förflyttades med en säck på huvudet.

Först valde vi att inte avslöja något, men redan vid andra förhöret, när vi insåg att enligt dess mandat anting-

en kunde försätta oss på fri fot eller överlämna oss till den lokala polismyndigheten, förstod vi allvaret i situationen och började samarbeta.

Då övningen hade avslutats, satt vi tillsammans med övningsledningen och de examinerade förhørsledarna i matsalen och minglade. Samtalet bjöd på både mycket skratt och på djupa reflektioner. Men det som glädjer mig mest är att förhørsledarna uppskattade våra insatser och tackade oss för den här övningen. Visst, det var en väldigt intressant och givande övning även för oss, men det var inte vi som övade, utan de. Och förhørsledarnas uttalade tacksamhet är den bästa bekräftelse för mig att vi klarade vårt uppdrag på ett galant sätt.

Vladimir I

FVRF/Markförsvarsförbundet

Årets Sommarkurschefer på planeringsmöte

Under två dagar i början av november samlades årets kurschefer från våra sommarskolor för ungdomar. Syftet med samlingen var bland annat att utbyta erfarenheter från ge-

nomförd verksamhet vid fem flygflottiljer/skolor under sommaren 2015.

Överlag var såväl kurschefer som

FVRF utbildningsavdelning mycket nöjda med genomförandet. Det kom fram en del bra förslag på åtgärder att jobba vidare på inför våra sommarskolor för ungdom nästa sommar 2016.

Flygvapenfrivilligas utbildningsavdelning har nu påbörjat arbetet med att förbereda rekrytering och ansökningsförfarandet. Målet är att denna del i arbetet ska ske via FVRF hemsida och på så vis både förenkla och kvalitetssäkra ansöknings- och antagningsförfarandet.

Den 1 mars 2016 kommer att bli startdatum för att ansöka till sommarkurs, SK och då via vår hemsida www.fvrf.se

Kurschefer och personal från utbavd under planeringsarbete

Lars Pettersson, FVRF/Utbavd

Ekonomiavdelningen FVRF behöver din hjälp

Ekonomiavdelningen har nu gått över till, att per mail, sända ut löneuppgifter till våra instruktörer och elever som tjänstgör vid våra utbildningar.

Därför vill FVRF be dig som sänder in reseräkning till oss, SKRIV TYDLIGT, särskilt viktigt är ju som alltid, personnummer, mailadress och kontonummer.

Reseräkningsblanketten, finner du på hemsidan under dokument, en för vuxna och en för ungdomar.

Mariana Lindström/ Ekonomiavdelningen

Military Weekend vid Helikopterflottiljen

Under ett veckoslut i mitten av oktober genomförde Flygvapenfrivilliga sin första MW. FVRF-Öst ansvarade för planering och genomförande. Till utbildningshelgen kom 12 förväntansfulla elever. Efter en kort samling på flottiljen transporterades truppen ut till övningsplats Kvarn där kursen kom att ha sin bas.

Efter inmönstring, utrustning till m/90 så var truppen ”startklar”.

Kvällen inleddes med teoriutbildning med bla ämnena, värdegrund och information om Försvarsmakten och de olika frivilliga försvarsorganisationerna. Innan sängdags genomfördes också ett exercispass med marsch, vändningar, avlämning mm. Efter exercisen var det dags för vila, något som eleverna uppskattade men också upplevde som en ny erfarenhet, att sova så många i samma logement.

Tidig lördagsmorgon, efter bäddning, städning och personlig puts bar det av till helikopterflottiljen i Linköping för besök på Flygskolan där flygelevens utbildningsgång beskrevs. Förmiddagen avslutades med att två anställda soldater informerade om FM olika yrken. Eftermiddag och kvällen ägnades åt bla fälttjänst med förberedelser inför nattens överligningsövning i tält 20, någonstans i skogarna kring Kvarn.

Söndagens höjdpunkt enligt eleverna var förevisningsskjutning med olika handeldvapen. Deltagarna fick givetvis också lära sig att ta isär och sätta ihop vapnen.

Jag är övertygad om att eleverna lämnade Region Öst med massor av nya intryck och troligtvis kommer flera av dem att hitta tillbaka till FM eller söka sig till någon av våra frivilliga försvarsorganisationer.

*Lars Pettersson/FVRF
Foto: Alexander Jacobsson*

Här får en elev på MW prova på att flyga SK 60 (simulator)

Riksstämman 2016 15-16 oktober i Linköping

Lämna in motioner till stämman via din region

Den fortsatta resan till att bli instruktör

Den 19 november samlades sex förväntansfulla elever på Skydds C i Umeå, för att genomföra Instruktörskurs Tillämpning (IK T).

Vi kom från olika delar av vårt avlånga land, från Motala i söder till Boden i norr. Gemensam nämnare för oss var att vi alla genomgått IKG, Instruktörskurs Grund.

Relativt snabbt, första kursdagen, märkte vi alla att tempot stegrats och

förberedelsetiden väsentligt kortats i förhållande till IK G. Det innebar en större press på oss alla att prestera snabbare analyser, faktainhämtning och nedtecknandet av övningsplaner, inför våra kommande övningspass. Dessa skulle genomföras dag tre och fyra. Att vi var hänvisade till en ålderdomlig bläckstråleskrivare som skrev ut hellre än bra i ett sniggelliknande tempo, gjorde inte saken bättre... fast i fält har man ju ingen skrivare alls.

Kursfoto IK T, i ett vintrigt Umeå

Nåja, efter gemensamma ansträngningar, bra arbetsfördelning samt ett par sena kvällar, tog vi oss igenom detta och kunde presentera våra övningsplaneringar med tillhörande riskanalyser för våra handledare. Vår övningstrupp utgjordes av 30 stycken vetgiriga GU-F elever som hängivet tog del av det vi undervisade i under våra respektive lektioner.

Summeringen av denna kurs blir att den gett oss mycket bra skarp erfarenhet under kort tid, men att den också visat hur stor skillnaden är i att utbilda större mängder elever istället för som de vi hade under IK G.

Vi har trots påfrestningarna i form av den allmänna tempoökningen, tidspressen och det större antalet elever, sporrats i att gå vidare i vår instruktörsgärning.

Tack Rickard, Thomas och Veronica för god handledning på IK T! Nu kan vi äntligen kalla oss instruktörer!

Serg Hannu/nybliven instruktör

En ovanligt lång Instruktörskurs på F 17

IK T kursen i Ronneby var en försökskurs på två veckor där två IK elever ingår i lärarlaget under en hel GU-F kurs och får i och med det många olika trupputbildningspass med skarp trupp. De två eleverna som genomförde kursen tillsammans med sin kurschef/handledare fick jobba mycket och intensivt i ett nära samarbete med befälslaget för GU-F.

Efter uppstart där kurschef/handledare och de två eleverna lärt känna varandra och identifierat utbildningsbehovet inför kursstart genomfördes viss kompletterande utbild-

ning. Därefter klev eleverna, redan dag två, in i GU-F befälslag. De fick utbildningsuppgifter på samma sätt som allmäninstruktörerna på kursen. Handledaren följde upp sina elever på deras lektioner och gav feedback på genomförda utbildningspass, men det var kurschefen GU-F som var deras chef under verksamheten på GU-F. Detta arbetssätt visade sig vara lyckat, IK eleverna fick en värdefull mängdträning med skarp trupp och insikt i hur ett befälslag arbetar.

Det blev ett stort tidsuttag för eleverna (två veckor) att tjänstgöra på

en hel GU-F, men det stora antalet övningar och lektioner gör att kvaliteten på den blivande instruktören blir bra. Det är också värdefullt för eleven att få uppleva samhörigheten i ett lärarlag under en längre utbildningsperiod.

IK eleverna med kurschef hann också med samkväm med biobesök samt besök på Marinmuseet i Karlskrona, som uppskattades av oss alla tre.

*Tomas Nordhjeml
Kurschef/Handledare IK T*

Flygvapenfrivilligas GU-F i Ronneby

Den 22 november anlände 19 stycken blivande specialister i Hemvärnet till den lokala antagningsprövningen (LAP) på F17. Godkänt resultat på denna prövning leder till en två veckor lång grundläggande soldatutbildning för frivilligpersonal (GU-F). Det var en salig blandning av personligheter som skulle samsas under lika villkor på en utbildning som stundtals är både fysisk och psykiskt påfrestande. Det var mycket som skilde dessa personer, åldrar, bakgrunder, yrken, geografiskt ursprung, inställningar, åsikter och så vidare och vidare, men alla hade i grunden ett gemensamt intresse nämligen att via Försvarmakten kunna bidra till att vårt samhälle blir fortsatt tryggt att leva i.

Inledningen av första veckan användes till att förbättra elevernas sjukvårdskunskaper och att fungera som grupp samt mentalt förbereda sig för vapentjänsten. Eleverna förbättrade också sina kunskaper i sängbäddningens ädla konst, främst genom att man varje morgon fick reda på om man gjort det på rätt sätt och då även städat enligt de förfinade och väl utarbetade rutiner som Försvarmakten förespråkar.

Efter sin första dag på skjutfältet Rosenholt där de blivit bekanta med

det vapensystem som tillhör deras blivande befattning, under GU-F så är det antingen AK 4 eller Pistol 88. Vapentjänsten är det största utbildningsblocket i kursen, inslag av exercis och teoretiska delar läggs in på kvällar.

Under veckoslutet finns det möjlighet att få 24 timmars permission, och denna möjlighet tog alla elever vara på och transporterade sig till bland annat Karlskrona för att under sin lediga tid vara civil igen.

Efter permissionen påbörjades CBRN delen av utbildningen och efter en teorigenomgång, genomfördes tillpassning av skyddsmask, vid denna tillpassning befinner sig eleverna i tångasmiljö och där kontrollerar man att skyddsmasken är tät.

Förläggningstjänsten påbörjades under slutet av helgen och för flera elever blev det den första natten som man tillbringade i tält på Försvarmaktens vis. Vapentjänsten gick in i sitt slutskede, (kursen går efter avslutad vapentjänst in i sin tillämpningsdel). I denna del ska eleverna med hjälp av de kunskaper som dom fått tidigare i utbildningen visa att de kan hantera moment som både kräver praktiskt färdighet och teoretiskt kunnande.

Efter avslutad tillämpningsdel samlades kursen till Soldaterinran i filmsalen. Soldaterinran leddes av Flottiljpastorn och C LSS Friv F17. De godkända eleverna på GU-F upplevde tillsammans en högtidlig avslutning och en förståelse för vad man tillsammans genomfört och vad man förbundit sig att leva efter samt välkommande till Försvarmakten. Ceremonin avslutades med Nationalsången.

Diplom för värdefulla insatser delades ut till Patrik, Natascha och Johanna

På kvällen återsamlades kursen på F 17 mäss där man avnjöt en god avslutningsmiddag. Under kvällen överlämnades diplom för värdefulla insatser till tre av eleverna på kursen för deras agerande i en livshotande situation. De medverkade till att rädda en kurskamrats liv när denne insjuknade akut.

*Rickard Törnstråle/
Kurschef*

Ordning och reda i terrängen.

Lyckad HvUnd rekrytering

Årets Grundkurs i Hemvärnsunder-rättelsetjänst, HvUnd, är genomförd på F 21 i Luleå under två veckor i början av oktober. Rekryteringen till kursen inriktades mot soldater som hade spanings- eller jägartjänstutbildning som grund. Gensvaret på rekryteringsinsatsen blev större än väntat vilket var glädjande, men föranledde en framställan om, och ett beviljad tillskott av ekonomiska medel.

Av de ca 50 intresserade eleverna antogs 24 blivande spaningsoldater och utav dessa slutförde 23 soldater utbildningen med godkända resultat. Dessa spaningsoldater kommer nu att krigsplaceras på de olika HvUnd-

*Se men inte synas
- höra men inte höras*

kompanier som finns fördelade över landet.

Vid årets grundkurs hade alla elever lägst GMU/vpl GU som grund, detta är numera det grundkrav som gäller

för att kunna påbörja sin spaningsutbildning mot en krigsplacering på ett HvUndkompani.

Såväl lärare som elever var mycket nöjda med kursen, Frivsekt på F 21 hade i vanlig ordning "bäddat" för att kursen skulle bli bra och uppsatta mål skulle nås.

Nästa års grund- och fortsättningskurs kommer att vara förlagd till F 7 på Såtenäs.

Se närmare på
www.fvrf.se
under utbildning.

Lars Pettersson/FVRF

Det nya Flygledartornet på F 17 i Ronneby

Tornet är cirka 35 meter högt och det märks. Man ser ända ut till havet!

Nu är det ju inte våghöjd som skall kontrolleras utan flygplan. LfV svarar för all flygtrafik. Civil som militär. I tornet sitter de som tar hand om flygplanen när de skall starta och landa. Se till att banan är fri så att inget händer.

På första våningen finns "kontrollen". Där tar man över flygplanen ytterligare en sträcka innan man lämnar över till de stora kontrollcentralerna i Malmö och/eller Stockholm/Arlanda.

Bygget av tornet är den första etappen i det så kallade Ronnebypaketet som skall utveckla F 17 till den största militära flygplatsen i Sverige, sett till antal flygplan och helikoptrar.

Totalt tjänstgör 15 personer på flygledningen, eller ATS, Air Traffic Service som man säger i dagligt tal.

Den 19 dec stänger man det gamla tornet och den 20 dec kommer ATS att leda flygtrafiken från det nya tornet. Flytten kommer att göras utan uppehåll i ordinarie flygtrafik.

Text och foto: Kent Löving/Försvarsmakten

Military Weekend, MW

Flygvapenfrivilligas fem MW under 2016 finns nu på vår hemsida, www.fvrf.se

Hjälp gärna till att rekrytera till de olika kurserna bland dina närmsta vänner och bekanta.

Ledarkurs tränar Japansk försvarsteknik

Lk-elever och Patrick Livbom med kollega vid Fyris Aikidoklubb Uppsala

Under novemberlovet bedrev Region Mitt ungdomsutbildning vid LSS i Uppsala. För ledarskapskurserna innebar detta mycket teori och lektionssalsbunden verksamhet. För att lätta upp innehållet använde lärarlaget bland annat olika spelfilmer. Eleverna fick frågor att beakta och efteråt följde fördjupade diskussioner om olika teman. Värdegrund och ledarstilar var fokus och processerna

efteråt blev både långa, djupa och lärorika för såväl elever som lärare.

Ett ytterligare sätt att lätta upp teorin var idrott. Men istället för de vanliga idrottsmomenten som löpning, orientering eller simningen valde kursledningen denna gång att anordna två specialpass i Aikido. Den erkänt duktige tränaren Patrick Livbom ställde upp med tid och bu-

dohall och genomförde två pass på vardera 1,5 timme, enbart för vår ledarkurs. Eleverna fick lära sig grundläggande förvars- och falltekniker. Inslaget var uppskattat och jag tror alla tyckte att det var kul att göra något nytt, kanske får vi se några ”svarta bälten” framöver.

Kn Patrik Björnström/Kurschef

Ungdomar på frammarsch

Nog var vi lite fundersamma på hur detta skulle falla ut – men det har på alla fronter blivit på gränsen till succé.

Många är de ungdomar som från sommarens kurser sökt sig vidare till Fortsättningskursen och vår terminsbundna utbildning. I sig ett gott betyg åt våra sommarkurser – tack för det ni som gjorde det – och en utmaning för Fortsättningskurserna – all lycka till med det.

Sedan 2015 har FVRF det fulla uppdraget från Flygvapnet att genomföra Sommarkurser vid de fem Flygvapenförbanden – F 7, F 17, F 21, Hkpflj

och LSS. Och sedan dess gäller också att en genomförd Sommarkurs ger tillträde till Fortsättningskursen.

Jan Otterström/FVRF

Kurs ”Uppdatering” med Flygvapenfrivilligas Instruktorer

FVRF genomför under vinterhalvåret tre kurser med FVRF kurschefer och instruktörer. Syftet är att uppdatera deras kompetens och på så vis ge dem bra förutsättningar för att planera och genomföra våra kurser och utbildningar som instruktör och kurschef.

En kurs är genomförd nu, i mitten av november, med mycket nöjda elever.

Ytterligare två kurser kommer att genomföras i början av 2016,

- Uppsala den 23-24 januari och
- Halmstad den 12-13 februari.

Så här upplevde Annika första kursen i Halmstad

”En regnig fredagskväll anlände jag förväntansfull till Tylebäck för att delta i utbildning, en ny kurs för instruktörer med kursbenämningen ”Uppdatering”.

Kursen startade med att vi gick igenom de olika checklistor som kom-

mer att gälla fullt ut från 2016. Vi gavs möjlighet att ge våra tankar kring delar som har förbättringspotential och hade bra diskussioner kring dessa, takhöjden på 4 m var inte begränsande.

Lycklig blev jag när vi fick ägna Pedagogiska Grunder en stund, bra grupparbeten där vi började med att ta ansvar för eget lärande och organiserade oss. Samsynen kring vår pedagogiska grundsyn blev tydligare.

Kvällspromenaden med tidtagning i valfritt tempo upp till löpning, dock med en tydlig instruktion om att inte maxa, var skön efter en stillasittande dag. Innan fick vi en snabbgenomgång om fysik och hälsa men framförallt tankar kring hur viktigt det är med föregångarskap.

I sann FVRF-anda serverades en god middag där dagens diskussioner återupptogs och för vissa av oss fortsatte in på småtimmarna.

Söndagsmorgon började med backspel och fortsatte sedan i samma

anda som gårdagen, input och tillfälle till diskussioner. Verksamhets-säkerhet, övningsplanering med mål, syfte och krav, gavs också utrymme under helgen, dels som fakta påfyllning, dels som grund för såväl formella diskussioner som samtal på raster.

Vilka ansvarsområden och befogenheter vi har som kurschef/övningsledare resulterade i diskussioner, helt klart är att ansvaret är stort, men hanterbart när man har koll och får stöd.

Bäst - helt klart tillfället att få lite ny input, klarare direktiv på vad som gäller och diskussioner med engagerade kollegor!

Sammanfattningsvis, faktaspäckade dagar och givande diskussioner på en kurs som gav energi för fortsatt engagemang.

Kan Du så ge Dig själv möjligheten att delta på denna utbildning.

Annika, elev på kurs Uppdatering”

Ungdomskonferens på Falsterbo Kursgård

En blåsig fredag i början av november, träffades fyra ungdomar från olika FVRF-regioner på Malmö Central för att gemensamt åka till Falsterbo kursgård där ungdomskonferensen för år 2015 skulle ta sin start.

Kvällen inleddes med en fin middag tillsammans med de andra ungdomarna på konferensen. Därefter fortlöpte kvällen med diskussioner kring vad vi ungdomar tycker om ungdomsverksamheten. Vi fick lära känna representanter från de andra frivilliga försvarsorganisationerna, vilket var väldigt givande och intressant.

Dag två fortsatte med diskussioner om hur vi såg på ungdomsverksamheten, vilket var huvudsyftet med konferensen och med målsättning att utveckla ungdomsverksamheten.

På eftermiddagen bröts schemat för en femkamp som bestod av att göra upp eld, orientering, frågesport mm.

Eftermiddagen bjöd sedan på jacuzzi, bad och bastu där vi fick lära känna varandra bättre.

Kvällen avslutades med en trerätters middag och många diskussioner och mycket skratt.

Glada FVRF deltagare, från vänster, Siri, Alexander, Johanna och Tim

På söndagen fortsatte vi diskutera verksamheten och sammanfatta och avsluta konferensen innan vi till slut begav oss hemåt.

Ämnen som berördes var bland annat att det fanns ett stort intresse för ökat samarbete mellan organisationerna vilket alla var enade om. Frågan om fördelar och hur ens deltagande inom frivillig verksamheten påverkar mönstringar var även aktuell då det inte fungerar fullt ut i nuläget. Ungdomar vill se ett utökat samarbete mellan frivilligverksamheten och rekryteringsmyndigheten.

Vi diskuterade också förslag om huruvida vi skall rekrytera effektivare och hålla kvar våra ungdomar, vilket är viktigt.

Några förslag som presenterades var till exempel provveckor, brev utskick, visa upp sig mer på evenemang och att det finns intresse att göra video filmer som informerar om verksamheten då film lockar ungdomar lättare än text. Att få ut videoklipp på hemsida, sociala medier och YouTube hade varit väldigt bra och hade enligt ungdomarna gett en positiv effekt på rekryteringen.

Detta är viktiga frågor som måste diskuteras för att vi som ungdomar ska kunna framföra våra åsikter och att verksamheten skall utvecklas. Det var något samtliga ungdomar tyckte och därför är detta något som vi skall fortsätta jobba med om verksamheten skall fortsätta hålla den höga kvalitet vi har ansåg vi ungdomar.

Sammanfattningsvis var det en väldigt givande konferens för både oss ungdomar och ledningen men även en rolig och intressant helg.

Vi som deltog från FVRF var Tim Nordström, Johanna Bèen, Siri Hämmäläinen, Alexander Lu, Ulf Leijon från region Väst var med som vårt befäl.

*Vid pennan,
Tim Nordström FVRF Syd*

Medlemsavgift i Flygvapenfrivilliga

FVRF har, på prov, under två år bifogat inbetalningsanvisningar i decembernumret av medlemstidningen, detta har inte fungerat som vi önskat så därför återgår vi till tidigare rutiner.

I början av januari 2016 kommer du att få ditt inbetalningskort för medlemskap hemsänt till dig via brev. Flygvapenfrivilliga vill att du betalar din medlemsavgift på 200 kr senast den 31 januari.

Glöm inte att fylla i ditt personnummer, namn och mailadress.

Om du har bytt adress, telefonnummer mm. Meddela oss det då genom att skriva "Adressändring" på inbetalningskortet/internetbetalningen och ange det som ska ändras.

Ps, du vet väl att du själv kan logga in på vår hemsida www.fvrf.se och under "Min sida" själv ändra adress mm samt lägga in foto och CV.

TACK MEDLEM I FLYGVAPENFRIVILLIGA, DU BEHÖVS!

Lars Pettersson/FVRF

Handla profilartiklar i FVRF Webbshop

Du vet väl att du kan handla Flygvapenfrivilligas populära profilartiklar från vår webbshop www.flygvapenfrivilliga.se/webbshop.

Hör gärna av dig till kansliet i Stockholm om du har förslag på nya produkter som du vill att vi ska tillföra vårt sortiment.

Har du en bild från någon verksamhet där en FVRF profilartikel synliggörs på ett framträdande vis så sänd gärna in den till kansliet info@fvrf.se

En trevlig insänd bild kan komma att belönas och presenteras i kommande nummer av tidningen.

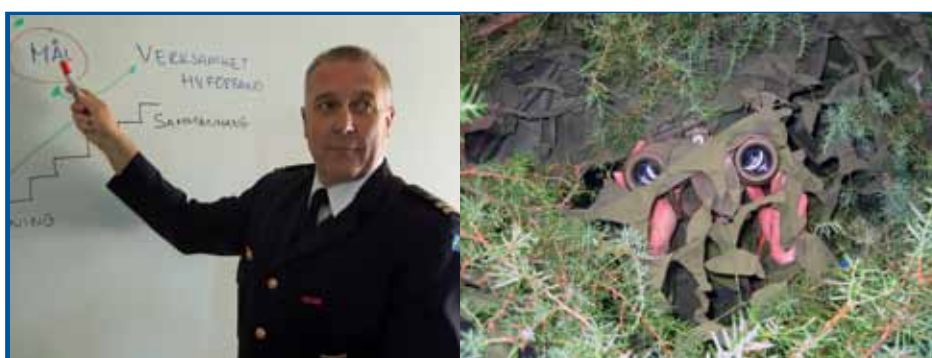
Lars Pettersson/FVRF

FVRF-kurser 2016

Kurser 2016 som vänder sig till våra medlemmar på olika nivåer

Mer info på www.flygvapenfrivilliga.se/utbildning/kurskatalog

Fortsättningskurs Hv-Underrättelsetjänst	24 september-7 oktober	Såtenäs
Grundkurs Hv-Underrättelsetjänst	24 september-7 oktober	Såtenäs
Instruktörskurs Utbildningssäk/Övningsledare	22 april-24 april	Halmstad
Kurschefskurs	24 oktober-4 november 18 april-29 april	Halmstad Halmstad
Instruktörskurs Handledare	13 oktober-16 oktober 26 maj-29 maj	Uppsala Halmstad
Kurschef Fortsättningsutbildning	28 oktober-30 oktober	Halmstad
Instruktörskurs Grunder	16 april-29 april 2 juli-15 juli 3 september-16 september 22 oktober-4 november	Halmstad Luleå Uppsala Halmstad
Instruktörskurs Fortsättningsutbildning	16 april-22 april 5 november-11 november	Halmstad Luleå
Instruktörskurs Ungdomspedagogik	22 april-24 april 23 september-25 september	Uppsala Uppsala
Instruktörskurs Tillämpning	8 augusti-17 augusti 16 maj-25 maj 3 oktober-12 oktober	Uppsala Såtenäs Ronneby
Grundläggande soldatutbildning för frivilliga (GU-F)	2 juli-15 juli 29 oktober-11 november	Luleå Ronneby